До Акционерите
на "Високоговорители" АД
гр. Благоевград

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Доклад върху финансовия отчет

Аз извърших одит на приложения финансов отчет на **"Високоговорители" АД, гр. Благоевград,** включващ счетоводен баланс към 31 декември 2014 г., отчет за приходите и разходите, отчет за собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща тогава, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Моята отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от мен одит. Моят одит беше проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че одиторът да се убеди в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считам, че извършеният от мен одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от мен одиторско мнение.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Дружеството има неплатени, просрочени осигурителни и данъчни задължения на общ размер 737 хгил лв. , както и задължения към персонала в размер на 161 хил. лв. Тази ситуация показва наличието на значителна несигурност, която може да породи съществено съмнение относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие и следователно, то може да не бъде в състояние да реализира активите си и да уреди пасивите си в нормалния ход на неговата дейност.

Квалифицирано мнение

По мое мнение на основание на информацията, посочена в параграфа „База за изразяване на квалифицирано мнение", финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на **"Високоговорители" АД, гр. Благоевград**. към 31 декември 2014 година, както и неговите финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, приложими в България.

Доклад по други правни и регулаторни изисквания

Съгласно изискванията на чл. 38, ал. 4 от Закона за счетоводството, аз се запознах със съдържанието на годишния доклад за дейността на **"ВИСОКОГОВОРИТЕЛИ" АД, гр. Благоевград**, за 2014 г. По мое мнение историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността на Дружеството, изготвен от ръководството съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на финансовата информация, която се съдържа в одитирания от мен годишен финансов отчет на Дружеството към и за годината завършваща на 31.12.2014г. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността на **"ВИСОКОГОВОРИТЕЛИ" АД, гр. Благоевград**, се носи от ръководството на Дружеството.

0143 Надка Стоянова Регистриран одитор

.....

д.е.с. Надка Стоянова - Регистриран одитор (диплом №0143/1992 г.)

Дата: 18.06.2015 год.
гр. Благоевград

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
за 2014 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Фирма:
"Високоговорители" АД

Седалище и адрес на управление:
гр. Благоевград, ул. „Ал. Стамболийски" 77

Ппредмет на дейност:

- развойно-внедрителска и производствена дейност в областта на високоговорители, озвучителни тела и системи;

- осъществяване по надлежния законов ред на производството и търговията на всякакъв вид стоки и извършване на всякакви услуги, за които няма законова възбрана;

- търговско представителство, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица в страната и чужбина;

- вътрешно и външнотърговска дейност с всички стоки, позволени от закона; всяка друга стопанска дейност, незабранена от закона.

Собственост:
99,739 % частна собственост.

Капитал:
99 412 (деветдесет и девет хиляди четиристотин и дванадесет) лева, разпределен в 99 412 (деветдесет и девет хиляди четиристотин и дванадесет) дяла, всеки един по 1 (един) лев. Акциите са непривилигировани, поименни, налични и с право на един глас.

Акционерна структура	Участие в капитала:
Министерство на икономиката	0,261%
Физически и юридически лица – 1050 акционера	99,739 %
Общо:	100,00%

Представителство и управление:

Дружеството се представлява и управлява от Съвет на директорите с Председател и Изпълнителен директор Живко Кирилов Сучев и членове Милен Иванов Курдов и Марияна Димитрова Николова.

История
Дружеството е създадено с Постановление на МС № 116/05.05.1960 г. като фабрика за високоговорители.
С Решение № 5430 /16.10.1991 г. Благоевградски Окръжен съд регистрира Еднолично ООД "Високоговорители" като правоприемник на завод "Гроздан Николов" Благоевград.
С Решение № 1230/22.03.1996 г. Благоевградски Окръжен съд трансформира "Високоговорители" ЕООД във "Високоговорители" ЕАД, а с последващо решение № 1742/ 06.06.1997 г. във "Високоговорители" АД.

Наличие на клонове:
Дружеството няма клонове.

Действия, свързани с научноизследователска и развойна дейност:
Дружеството има развойна дейност, която се отразява в ежегоден "План за развойна дейност", утвърден от Изп.Директор, неразделна част от Бизнес плана на дружеството.

Информация за придобитите и прехвърлени през годината собствени акции:
Дружеството не притежава собствени акции.

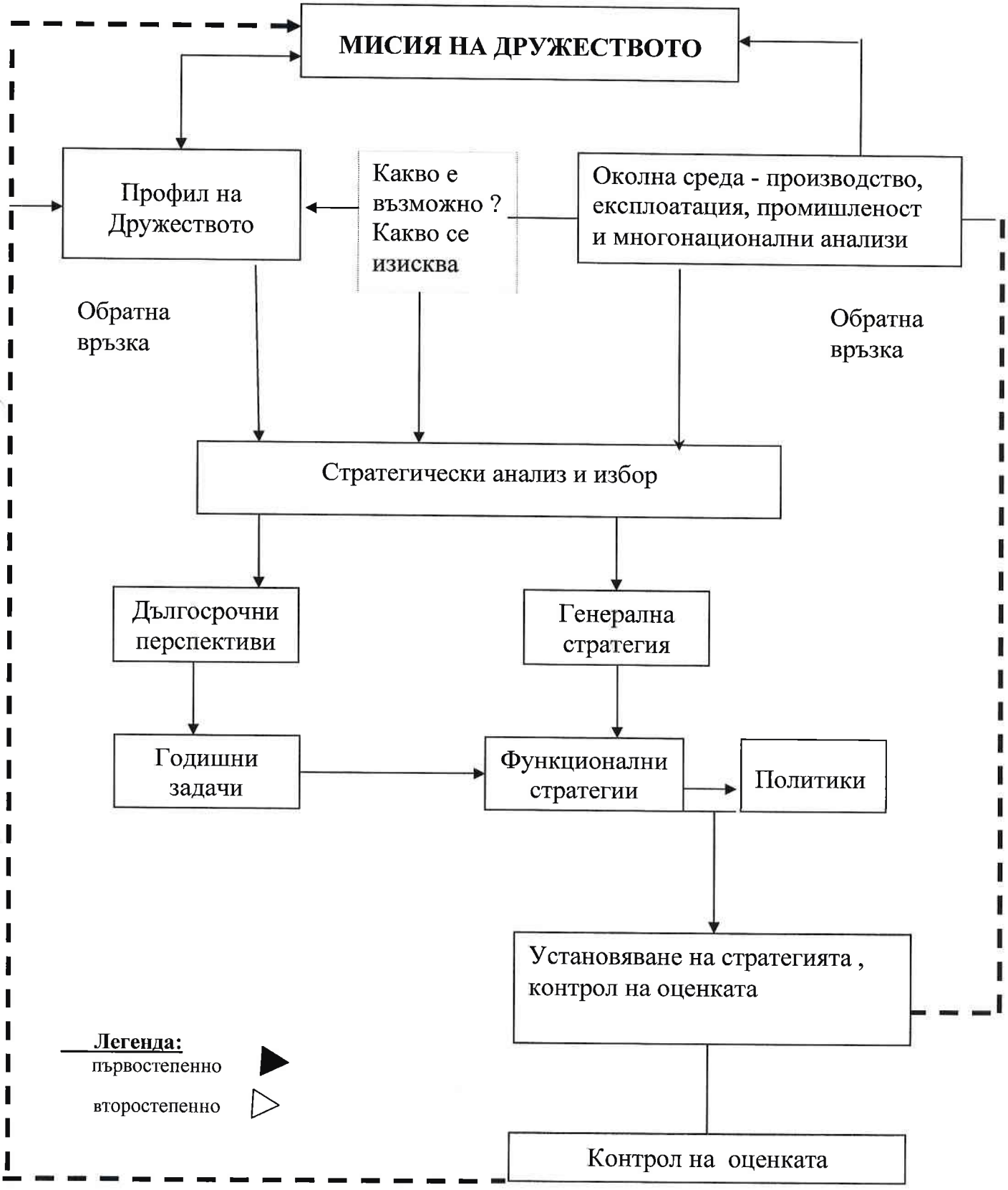
Информация за използваните от предприятието финансови инструменти:
Няма такива

Мисия:

Мисията на "Високоговорители" АД е в пряка зависимост от взаимовръзките между профила, околната среда, стратегически анализ и избор, перспективи, стратегически политики. Това може да се представи в конкретна органиграма (както следва):

Мисия на дружеството

"ВИСОКОГОВОРИТЕЛИ" АД Благоевград

Мисията на "Високоговорители"АД е да съхрани имиджа и мястото на българските високоговорители.

Мотото на компанията е *"Съхранени добри традиции - основа за добро бъдещо развитие"*

Основна дейност	Определя се от усвояването и внедряването в редовно производство на най-добри образци електроакустични преобразуватели (ЕАП) и тяхното оптимално реализиране на българските и чуждите пазари.
Клиенти	▪ Български търговски дружества (като крайни потребители или такива, които включват изделията на „Високоговорители" АД в своя продукция/ доставки); ▪ Български еднолични търговци, консолидирани в дистрибуторска мрежа; ▪ Чуждестранни търговци (производители на ЕАП или крайни изделия с тях)
Пазарен обхват	Обхватът на пазара включва клиенти от: ▪ Преки клиенти; ▪ Посредници при вноса/износа на КИМ (комплектуващи изделия и материали); ▪ Фирмен магазин и пункт за сервизно обслужване В бъдеще: Поддържане на добре изградени търговски обекти,
Производствени мощности:	разпределени в 4 производствени звена ▪ 1 заготвителен цех – механичен /допълнен от складове за суровини, материали и полуготова продукция - възли и детайли/ ▪ 2 крайни производствени цеха – за ЕАП и електронна техника всички звена са свързани в технологична верига дотирана с необходимите машини и съоръжения, покриващи всички производствени дейности

СТРАТЕГИИ:

1. Стратегия за пазарно развитие:

А. Пазарен сегмент – утвърждаване на позициите понастоящем заемани от фирмата и разгъване в направление по-добро качество, дизайн, продуктово разнообразие, оптимални цени

Б. Позициониране – надеждност, високи параметри, конкурентни цени, гаранция

В. Продуктова гама – разработване и внедряване на нови серии озвучителни тела, включително и за автомобили на база вносни КИМ (комплектуващи изделия и материали). Диверсификация и окрупняване на сериите високоговорители за широка употреба и от Hi Fi клас. Разширяване сегмента на специфичните за предприятието изделия

Г. Цени – цените на основната група продукти да съхранят досегашните нива, в условия намаляване себестойността на единица изделие

Д. Канали за дистрибуция – разширяване на дистрибуторската мрежа. Нови индустриални и търговски партньори в страната и чужбина. Нови облекчени условия за мрежата.

Е. Сервиз и гаранция – запазване размера на гаранционния срок от 12 мес. за всички продукти. Гъвкава обработка на рекламационните пакети.

Ж. Реклама и промоция - перманентна актуализация на страницата в Интернет. Рекламни брошури на всеки пакет нови изделия. Пряко участие в специализирани изложения и издания.
З. Развойна дейност – разработване и внедряване на актуални пазарни сегменти. Замяна на стари КИМ. Нов дизайн за традиционни изделия с високи технически показатели.

2. Стратегия на вътрешно развитие:

Цели:

- краткосрочни:
  - по отношение на продукта – високо качество, ниска себестойност, разнообразие и оптимизирани количества
  - по отношение на персонала – увеличение пропорционално по направление
  - по отношение на финансовата стабилност – финансов ресурс, покриващ максимално финансовата задлъжнялост

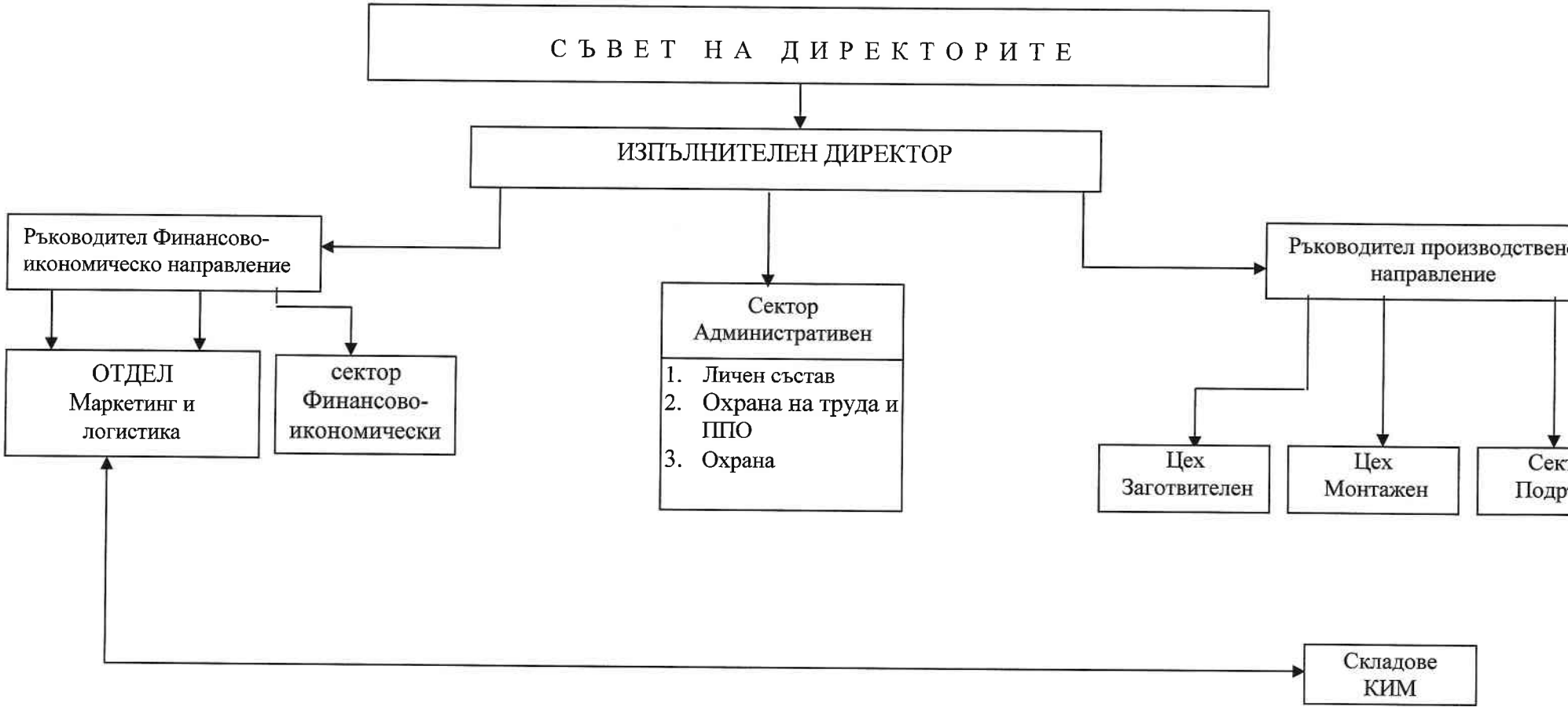
- дългосрочни:
  - по отношение на продукта – стабилност на заетите сегменти на българските и чужди пазари
  - по отношение на персонала – диверсификация и оптимално обезпечаване на технологичната верига с квалифициран персонал. Минимизиране на административния и ненормен сектор
  - по отношение на финансовата стабилност – стабилен стопански субект в пълния диапазон на финансово икономически зависимости

Организационна структура:

"В И С О К О Г О В О Р И Т Е Л И" АД

Приложение №

ОРГАНИЗАЦИОННО ПРОИЗВОДСТВЕНА И УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

Утвърдил, СД : 1._____, 2 _____

3._____

Численост и структура на персонала:

(бр.)

Категория	2014	2013
Общо, в т.ч.	**38**	**43**
Ръководни специалисти	3	3
Аналитични специалисти	2	2
Приложни специалисти	6	8
Квалифицирани работници	16	20
Оператори на съоръжения, машини и транспортни средства	1	1
Нискоквалифицирани работници	6	5
Помощен персонал	4	4

Важни събития настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет:

Важни събития, настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет в дружеството няма.

Описание на дейността през годината:

Както и предходните години, производството и доставката на значителна част от определящите номенклатурата на предприятието изделия ЕАП (електроакустични преобразуватели) се реализира чрез утвърдени месечни производствени програми на база заявките от дистрибуторската мрежа и извън договорни клиенти.
Последователността на технологичната верига, движението от входа до изхода, правилното администриране се извършваше при стриктно спазване на изискванията на системата за управление на качеството.
Ситуацията около производството и доставката на електронна техника в сравнение с 2013 г. е белязана от продължаващо редуциране, предвид конкретната конюнктура на пазара. Реализирания износ в страни от Европа и Третия свят бе осъществен от български специализирани ВТО (външнотърговски организации).
Регламентирането дейността на всички звена и направления на дружеството продължи да бъде в рамките на СУК (система за управление на качеството) и утвърдените планови задания.
Същото се отнася и за контрола върху дейността - перманентно се реализира от СУК и оперативните съвещания.

Разяснение на годишния финансов отчет:
Крайният финансов резултат за отчетната 2014г. е положителен. Независимо от рязкото свиване на покупателната способност на населението, нерегламентирания внос на електроакустични преобразуватели от трети страни, което доведе до значително свиване на продажбите на ЕАП, резултата е с такъв знак поради наложителната продажба на ДМА. Последното позволи оцеляването на предприятието и съхраняване на най-важните му функции.

Получени годишни възнаграждения на членовете на съветите (както следва):

СПРАВКА
за размера на възнаграждението на СД през 2014 г.

№		Брутна работна заплата за 12 м. /2014 г. за 3 чл.на СД	Чиста РЗ за 12 м./2014 г. за 3 чл. на СД
1.	Живко Кирилов Сучев	20 790,00	16 297,28
2.	Милен Иванов Курдов	11 790,00	9 242,18
3.	Марияна Димитрова Николова	10 505,28	8 235,11

Описание на правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството:

Уставът на "Високоговорители" АД не съдържа специални права за членовете на СД да придобиват акции и облигации от дружеството. Приложими са общите разпоредби на действащото законодателство.

Наличие на участие от страна на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Няма данни за участие на членове на СД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници през 2014 г.; г-н Живко Сучев е бил член на Съвета на директорите на „ Латона България" ЕАД, гр. София; г-н Милен Иванов Курдов е бил управител на "Евро Сентър" ООД.

Информация за договорите по чл. 240 б, сключени през годината:
Няма сключвани такива.

Планираната стопанска политика през следващата година:

Очакваните инвестиции:
Очакваните инвестиции са във функция на разрешителен режим. Наложително е закупуването на нови металорежещи машини, електронни системи за проверка и контрол, които да отговарят на съвременните технически изисквания.

Развитие на персонала:
В условията на задълбочаваща се икономическа криза и ограничения в дейността, да се запази актуалното ниво на броя на персонала.

Описание на предстоящите сделки от съществено значение за дейността на дружеството:
Предвид тежката икономическа ситуация, производството и доставката на електронно оборудване за страни от третия свят през отчетния период продължиха да намаляват драстично. Ръководството положи усилия за пренасочване на доставката на тези изделия за други крайни купувачи.
Производството и доставката на електротехническо оборудване за страни от ЕС също отбеляза значителен спад.

СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Значителна част от продукцията на "Високоговорители" АД от направление РЕТ се изнася за страни от Третия свят от групата на неембарговите потребители. Договорите са с доста разширен период на подготовка и реализация и са в USD. Вътрешнополитически промени в тези страни (промяна на състава на екипа преговарящи) водят до висок процент на риска, налице са и непредвидими валутни трансформации при непредвидими дълги срокове на реализация. Случва се договорирани доставки за период от 3 год. да бъдат временно преустановени или окончателно неаргументирано спрени.

В този сектор на производство и доставка "Високоговорители" АД работи с лицензирани ВТО (външнотърговски организации), тъй като в политиката на дружеството не влиза възможността за пряк износ на специализирана РЕТ (радиоелектронна техника). Възможно е ВТО - партньор да среща проблеми при обслужването на пълния пакет мероприятия, обезпечаващи износа.

НЕСИСТЕМАТИЧНИ (МИКРОИКОНОМИЧЕСКИ) РИСКОВЕ

Традиционно несистематичните рискове се разглеждат на две нива – отраслов риск, касаещ несигурността в развитието на отрасъла, в който попада даденото дружество и общ фирмен риск, произтичащ от спецификите на конкретното дружество.

Пазара на ЕАП е под изключителното влияние на регламентиран (но в повечето случаи) не регламентиран внос на изделия от Китай и други доставчици от развити икономики на Изтока.

Разработването и внедряването в редовно производство на нови изделия и технологии в отрасъла води до много сериозни рискове, предвид количествената и качествената експанзия на споменатите производители, както и изключителното продуктово разнообразие.

Конкурентните производители, което е видно от анализа на внесените изделия, разполагат с високи технологични възможности и предлагат, в пълния диапазон наблюдавани параметри, много добро качество. В този смисъл:

- заетите от "Високоговорители" АД традиционни сегменти са атакуеми;
- технологичното обновяване на "Високоговорители" АД е трудно да се рамкира и детерминира, защото следва да е продуктово ориентирано, а конюнктурата за реализация на продукцията е крайно променлива;
- технологично и продуктово обновление, общо или на посоки, изисква съществени финансови усилия. Оптималните усилия изискват правилен разчет;
- инвестиции само в един сектор с цел обновяване на един два (но далеч не всички) сегменти са нелогични и малко ефективни;
- технологичното изоставане в отрасъла, предвид световните достижения и практики в сектора на ЕАП сериозно затруднява реализацията на амбициозни пазарни политики.

ФИРМЕНИ ПОЛИТИКИ

Продуктова политика

- по отношение на качеството – стриктно, в рамките на СУК (система за управление на качеството), много добър дизайн, перфектна линия, високи ел. технически параметри;
- по отношение на изпълнението на продукцията – оптимизира себестойност, срочно изпълнение на ПП (производствена програма) при стриктно спазване на технологията на производство;
- по отношение на използваните материали – завишен входящ контрол на качествените параметри, високи критерии при подбора на материалите и доставчиците

Пласментна политика

- по отношение на каналите за реализация – разширяване, пълен контрол на потоците, месечен анализ на резултатите
- по отношение на крупни търговски партньори – срочни доставки, високо качество, изрядни двустранни отношения
- по отношение на дребни и епизодични клиенти – качество, атрактивни цени и предлагане на широка гама изделия
- по отношение на договорените цени – използване на инструменти за хеджиране на риска от валутни промени при евентуална дългосрочна реализация на продукцията

Ценова политика

- по отношение на конкуренцията – оптимизиране на ценовата листа на този анализ на пазара за по-продължителни периоди

Рекламна политика

По отношение на избраната форма за рекламиране – чрез инструментите на съвременното рекламно въздействие, онагледяване на мнението за определеното и запазено място на българските ЕАП.

Договорна политика

Двустранни взаимноизгодни договори с прецизирана продължителност и защитни клаузи.

Кадрова политика

Съхранение броя на личния състав на дружеството.

Социална политика

Поетапно увеличение на РЗ (работна заплата) при стриктно спазване на нормативната уредба.

Фирмена култура

Взискателност, колегиалност, професионализъм, повишаване квалификацията на персонала.

Екологична политика

Комплексно спазване на екологичните норми.

Изп.Директор:
/инж.Ж.Сучев/

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на „Високоговорители" АД , гр.Благоевград
Към 31.12.2014 г.

Актив			Пасив		
Раздели, групи, статии	Сума (хил.лева) Текуща година	Предходна година	Раздели, групи, статии	Сума (хил.лева) Текуща година	Предходна година
а	1	2	а	1	2
А. Нетекущи (дълготрайни) активи			**А. Собствен капитал**		
I. Нематериални активи			**I. Записан капитал**	**99**	**99**
1. Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	4	4	1. Други видове основен капитал	**99**	**99**
Общо за група I:	***4***	***4***	**II. Резерви**		
II. Дълготрайни материални активи			1. Други резерви	1109	1109
1. Земи и сгради, в т.ч.:	7	7	***Общо за група II:***	**1109**	**1109**
- земи	7	7	**III. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:**		
2. Съоръжения и други		26	- неразпределена печалба	921	897
Общо за група II:	***7***	**33**	- непокрита загуба	(935)	(948)
III. Дългосрочни финансови активи			***Общо за група III:***	(14)	(51)
1. Акции и дялове в предприятия от група	***155***	***155***	**IV. Текуща печалба (загуба)**	52	24
Общо за група III:	***155***	***155***	**ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "А":**	1 246	1 181
IV. Отсрочени данъци	2	1	**Б. Провизии и сходни задължения**		
Общо за раздел А:	**168**	**193**	1. Други провизии и сходни задължения	5	5
Б. Текущи (краткотрайни) активи			**Общо за раздел Б:**	**5**	**5**
I.Материални запаси			**В. Задължения**		
1. Суровини и материали	214	215	1. Задължения към финансови предприятия, в т.ч.:	37	59
2. Продукци и стоки в т.ч.:	1714	1569	- до 1 година	37	59
- продукция	1675	1552	2. Задължения към доставчици, в т.ч.:	14	15
- стоки	39	17	- до 1 година	14	15
Общо за група I:	***1928***	***1784***	3. Други задължения, в т.ч.:	920	1061
II. Вземания			- до 1 година	920	1061
1. Вземания от клиенти и доставчици	7		- към персонала, в т.ч.:	161	351
2. Други вземания	97	320	- до 1 година	161	351
Общо за група II:	***104***	***320***	- осигурителни задължения, в т.ч.:	523	510
III. Инвестиции			- до 1 година	523	510
1. Други инвестиции	7	7	- данъчни задължения, в т.ч.:	214	157
Общо за група III:	***7***	***7***	- до 1 година	214	157
IV. Парични средства, в т.ч.:			- други задължения, в т.ч.:	22	43
1. Касови наличности и сметки в страната	4	6	- до 1 година	22	43
-касови наличности в лева		2	**Общо за раздел В, в т.ч.:**	**971**	**1135**
-разплащателни сметки	4	4	- до 1 година	**971**	**1135**
Общо за група IV:	***4***	***6***			
Общо за раздел Б:	**2043**	**2117**			
В. Разходи за бъдещи периоди	11	11			
СУМА НА АКТИВА	**2222**	**2321**	**СУМА НА ПАСИВА**	**2222**	**2321**

Дата на съставяне: 30.03.2015 г.

Надка Стоянова
01-43 одиторски

Заверил съгласно одиторски доклад 19.06.2015г. :.....
/ Надка Стоянова/

Съставител:.....
/Марияна Николова/

Ръководител:.....
/Живко Сучев/

АД Високоговорители Благоевград

ПРИЛОЖЕНИЕ

към годишния финансов отчет за 2014 година

на " Високоговорители „ АД

Гр Благоевград

I. СТАТУТ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

1. ПРАВЕН СТАТУТ

" Високоговорители " АД е вписано през 1997 год. като акционерно дружество, регистрирано от Благоевградски Съд с решение № 1742/06,06,1997 г., вписано в регистъра на търговските дружества под № 20080304092551/04,03,2008 г, ЕИК 101049834 при Търговски регистър към Агенцията по вписванията Благоевград.

Предприятието е със седалище и адрес на управление гр. Благоевград, община Благоевград, ул." Александър Стамболийски „ № 77

Адресът за кореспонденция съвпада с адреса на управление

През отчетната 2014 г. се управлява и представлява от Живко Кирилов Сучев – изпълнителен директор и член на съвета на директорите.

2. Капитал

Дружеството е:

100 % - частна собственост;

За акционерни дружества

Регистрираният **основен капитал** на дружеството е разделен на акции, както следва:
Броят на регистрираните акции е 99412
Номиналната стойност на една акция е 1,00 лв

Вид акции – налични , поименни, непривилигировани и с право на един глас

През 2014 г в сумата на регистрирания капитал не са настъпили промени.

През 2014 г в състава на съвета на директорите на са настъпили промени.

3. Предмет на дейност

Регистрираният предмет на дейност е: Производство на високоговорители,развойно внедрителска и производствена дейност в областта на производството на високоговорители,озвучителни тела и системи, стоки за бита, търговия в страната и чужбина

През 2014 година дружеството осъществява предимно дейности, свързани с производство на високоговорители,озвучителни тела и реализацията им в страната.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Основни положения

Настоящите финансови отчети на "Високоговорители " АД са изготвени в съответствие с изискванията на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия (НСФОМСП).

Настоящите финансови отчети не са консолидирани.

2. Отчетна валута

Финансовите отчети са изготвени и представени в Български лева, закръглени до хиляда и в съответствие с принципа на историческата цена.

3. База за оценяване

Базата за оценяване на дълготрайни материални и нематериални активи, използвана при изготвянето на финансовия отчет е историческа цена.

Базата за оценяване на стоково-материалните запаси е по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност. Нетна реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените необходими разходи за завършване на производствения цикъл и тези, необходими за осъществяване на продажбата.

4. Счетоводни принципи

Настоящите финансови отчети са изготвени при спазване на принципите:

- текущо начисляване;
- действащо предприятие;
- предпазливост;
- съпоставимост между приходите и разходите;
- предимство на съдържанието пред формата;
- запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период;
- независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс

5. Операции с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат в лева по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат в лева по заключителния курс в деня на изготвяне на баланса. Курсовите разлики, произтичащи от тези операции се отчитат във финансовия резултат за периода.

III. ПРИЛАГАНА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Нетекущи (дълготрайни) активи

1. Нематериални активи

1.1. Като дълготрайни нематериални активи във " Високоговорители " АД се признават придобитите и контролирани от предприятието установими нефинансови ресурси, които нямат физическа субстанция, са със съществено значение при употребата им и от използването им се очакват икономически изгоди.

1.2. Първоначално всеки дълготраен нематериален актив се оценява, както следва:

а) При доставка от външен доставчик – по цена на придобиване, покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи.

Когато придобиването е свързано с разсрочено плащане на твърда база, разликата между сегашната стойност на всички плащания и сумата на всички плащания се признава за лихвен разход през периода на разсрочено плащане.

Когато придобиването е свързано с разсрочено плащане на променяща се база, първоначалната оценка се определя приблизително съобразно зависимостта на заложената промяна на базата.

Всички последвали разходи, в т.ч. и за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност се признават за разход в периода, през който са направени.

Разходите за усъвършенстване, т.е. тези, които водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на

съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност (или като отделен нематериален актив).

1.3. Амортизация

Амортизацията се начислява и признава като разход в Отчета за приходите и разходите на база линеен метод, разпределена пропорционално през целия полезен живот.

Амортизацията на дълготрайните нематериални активи се начислява от месеца следващ месеца на въвеждането им в експлоатация.

2. Дълготрайни материални активи

2.1. Като дълготрайни материални активи във " Високоговорители " АД се третират и признават придобитите и притежавани от предприятието установими нефинансови ресурси, които се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период, имат натурално-веществена форма и се използват за производството и/или доставката/ продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели.

2.2. Първоначално всеки дълготраен материален актив се оценява по цена на придобиване, която се определя, както следва:

а) По цената на придобиване - покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи. Когато придобиването е свързано с разсрочено плащане, разликата между сегашната стойност на всички плащания и сумата на всички плащания се признава за лихвен разход през периода на разсрочено плащане.

Всички последвали разходи се признават за разход в периода, през който са направени.

2.3. След първоначалното признаване като актив всеки дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации .

2.4. Амортизация

Амортизацията се начислява и признава като разход в Отчета за приходите и разходите на база линеен метод, разпределена пропорционално през целия полезен живот на актива.

Земята не се амортизира.

Амортизацията на дълготрайните активи се начислява от месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация.

3. Инвестиции

3.1. Асоциирани са предприятията, върху които "Високоговорители " АД оказва значително влияние, но не и контрол върху финансовата им и оперативна политика.

В индивидуалните финансови отчети на предприятието инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат като финансов актив.

4. Свързани лица

" Високоговорители " АД има отношение на свързано лице с мажоритарния собственик.

Предприятието също така има отношение на свързано лице с изпълнителния директор и членовете на СД.

5. Финансови инструменти

5.1. Значими финансови рискове от гледна точка на финансовата стабилност на предприятието:

С оглед дейността на предприятието са налице предпоставки за лихвен и кредитен риск , които могат да окажат влияние върху оперативната дейност.

Въпреки това, предприятието не използва финансови инструменти (деривативи) с цел мнимизиране на потенциалните последствия от съществуващите макроикономически и други рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори.

Ръководството следи кредитния риск на месечна база.

5.2. Възприета в предприятието политика относно финансовите инструменти:

Предприятието признава финансовия инстрмент (финансовия актив или финансовия пасив/, само в момента ,когато стане страна по сделка.

5.3. Първоначална оценка

Финансовият актив се зачислява по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на даденото за него вложение .

6. Стоково-материални запаси

Базата за оценяване на стоково-материалните запаси е по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените необходими разходи за завършване на производствения цикъл и тези, необходими за осъществяване на продажбата.

Прилаганият метод за отписване на стоково-материалните запаси при тяхното потребление е първа входяща – първа изходяща стойност, съгласно приложимия СС 2. **/препоръчителен подход/**

Възприетата база за разпределение на постоянните общопроизводствени разходи е нормалния капацитет на производствените мощности.

7. Търговски и други вземания

Търговските и други вземания се отчитат по тяхната амортизируема стойност.

8. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват налични парични средства, разплащателни сметки в банки .

9. Провизии, условни задължения и условни активи

9.1. Като условни активи във " Високоговорители " АД се третират възможните активи, възникнали в резултат на минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на предприятието.

10. Доходи на персонала

В предприятието са реализират и начисляват суми за доходи на персонала по видове, както следва:

10.1. ***Краткосрочни доходи*** на персонала - онези доходи на персонала, които стават напълно изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях.

Предприятието признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

10.2. ***Доходи при напускане*** **-** доходи при прекратяване на трудовото или служебното правоотношение преди нормалния срок за пенсиониране и доходи при прекратяване на трудовото правоотношение при настъпване на пенсионна възраст.

11. Лизинг

11.1. ***Активи по финансовообвързани договори***

Активи, наети по финансовообвързани договори, за които предприятието поема значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива, се класифицират като финансов лизинг.

В началото на лизинговия договор като задължение се отчита определената в договора обща сума на наемните плащания.

Активите, придобити чрез финансов лизинг се отчитат при първоначалното им признаване с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Разликата между справедливата стойност или стойността на минималните лизингови плащания и определената в договора обща сума на наемните плащания се отчита като финансов разход за бъдещи периоди.

Като текущ финансов разход за периода се признава част от финансовия разход за бъдещи периоди, пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания.

12. Търговски и други задължения

Търговските задължения, лихвените заеми и кредити се отчитат първоначално по цена на придобиване, намалена с присъщите разходи по транзакцията. След първоначалното признаване, лихвените заеми и кредити се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между номинал и размера на падеж се отчита в обема на разходите през периода на ползване на заема на база ефективния лихвен процент .

13. Приходи

Приходът от продажбата на продукция, стоки и други активи се признава, когато значителна част от рисковете и ползите, присъщи на собствеността, се прехвърлят на купувача, налице е икономическа изгода, свързана със сделката по продажбата и направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат изчислени.

Приходи от извършени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на услугата към датата на баланса при условие, че резултатът от сделката може да се оцени надеждно.

Лихвите се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива. Лихвеният приход включва разликата между отчетната стойност на дълговото вложение и сумата му на падежа. Ефективният доход се определя чрез лихвения процент, с който се дисконтира потокът от бъдещите парични постъпления, очаквани през срока на ползване на актива, до сумата на началната отчетна стойност на актива.

14. Инвестиции

14,1 " Високоговорители " АД притежава инвестиции в предприятия, както следва:

Наименование и седалище на асоциираното предприятие	*Капитал (хил.лв.):*		*Данни от отчета на асоциираното предприятие (хил.лв.):*	
	На асоциираното предприятие	*В т.ч. притежаван от предприятието*	*Собствен капитал:*	*Печалба / Загуба*
ПФ „ Капитал 3000 „ АД				
23,85%	650	155		
Общо:	650	155		

15. Стоково-материални запаси

15.1. Отчетната стойност на стоково-материалните запаси, представени по нетна реализируема стойност към датата на годишния финансов отчет е 1928628,42 лв.

16. Пари и парични еквиваленти

16.1. Компонентите на паричните наличности и паричните еквиваленти, представени в счетоводния баланс са:

Парични средства в брой и парични средства в безсрочни разплащателни сметки в BGN

17. Лизинг

17.1. Предприятието е **наемател** по лизингови договори, в т.ч.
Финансово обвързани за придобиване на транспортни средства

18 . Разходи

- суровини и материали/ енергия,вода,гориво,материали от склад за производството на ГП/
- външни услуги / телефон, абонаментно обслужване,такси,куриески у-ги,застраховки /
- работни заплати и осигуряване
- амортизации
- други разходи /ТБО, ДНИ, командировки/

Дата на съставяне: 31,03,2015 г.

Съставител: Марияна Николова

Ръководител: Живко Сучев

ВИСОКОГОВОРИТЕЛИ АД * Благоевград *